

"ישיבישע בלאט" **"לאמדעס" ב'דף היום" בש"ת ומ"מ**

דף פג:

1. **למיעוטי קמציין שלא גדשו בכלי**, ומשמע שהקומץ נפסל וא"א להקריבו, וקשה שיחזור ויקדשו בכלי?
2. **ריה"ג אומר מתוך שנאמר כל הנוגע במזבח יקדש וכו'**, ויל"ע האם ר"י ור"ג פליגי על דרשא זו, או שמסכימים לה רק לומדים מפסוקים אחרים למעט מי שאינו ראוי?

התשובות

1. **ביאר במקדש דוד ד' ב' דאין** הקומץ מתקדש בכלי אלא כשבא ישירות מיד הכהן הקומץ והכא שהונח על המבח היו כדם שנשפך שאינו ראוי לזריקה, (ע"ע מנחת אברהם), **ובחזו"א יט' טז כתב** שלולי הפסוק היה המזבח מקדשו ללא צורך לקדשו בכלי, אבל אחר הפסוק צריך הכהן לירד ולחזור ולקדשו.
2. **לדעת רש"י ס"ל** לקדש פסולים מהיא העולה, וכל הנוגע בא ללמד למה לא יירדו, **והרמב"ם פסוהמ"ק ג' ג' ס"ל** דהדרשא גם לר"י לקדש פסולין מכל הנוגע וכו', ויש להבין למה צריך ב' פסוקים, עי' אבן האזל שם ה"י, **ובחי' ראל"ח כ"ב כח' ביאר** שבעי קרא גם לאלו שנפסלו קודם זריקת הדם, **והגרי"ז** (הובא במנחת אברהם) ביאר דבעי תרי פסוקין לומר שלא יירדו גם קודם שמשלה האור.

הערות, הארות, ומראי מקומות

מה להלן בשלא כיפר אף כאן בשלא כיפר, עי' שפ"א כיצד ההוכחה שמה שנאמר בבואו לכפר איירי שעדיין לא כיפר.

מדברי הרמב"ם פסוהמ"ק ב' טז נראה שכשכיפר פוסל אף בהכניס בשוגג, ועי' נו"כ שם שהקשו מהכא דנראה שלר"י אינו פוסל רק במזיד, עי' אור שמח, חי' רבינו חיים הלוי כאן, חזו"א יח' א', ואבי עזרי שתייצו דבריו כל אחד לפי דרכו.

המזבח מקדש את הראוי לו, ולענין עצי המערכה אי חשיבי ראויים כדי שיחול עליהם שם קדשים, עי' תוס' חגיגה כג: ד"ה שאם שנחלקו בזה, ועי' מקדש דוד לב' ו' שחילק בין סוגי הגחלים השונים, וע"ע חזו"א זבחים ט' יא'.

באיזה אופן המזבח מקדש, אי דווקא לדעת או גם שלא לדעת, עי' מקדש דוד ד' ד', וע"ע תורת הקודש ח"א ב' ו'.

רש"י ד"ה המזבח, כתב שגם פסול שעלה על המזבח מתקדש להיו לחמו של מזבח, וקשה דזה רק כששלטה בהם האור, עי' מנחת אברהם בשם הגרי"ז, וע"ע אילת השחר.

באחרונים חקרו כמה חקירות בדיון זה של המזבח מקדש: א. האם מטיל איסור הורדה, או שנותן הכשר הקטרה ונ"מ בשוחט עולה בראש המזבח אי רשאי להורידה לצורך ניתוח והפשטה, עי' רש"י לקמן פה. ותוס' יומא מה:; ורמב"ם פסוהמ"ק ג' ב'. **ב.** האם המזבח

נותן קדושה חדשה שמפקיעה את הפסול, או שנותן חיוב הקטרה ללא תוספת קדושה, ותלו בזה מחלוקת רש"י ותוס' אי שרי להעלות לראש המזבח להלינו למ"ד שלינה מועלת בראש המזבח, עי' רש"י פסחים מט. ד"ה מעלה, ותוס' ר"ה ל': נתקלקלו, ועי' מנחת אברהם תחילת ח"ג, ג. עי' מקדש דוד ד' ג' שהביא כמה שאלות נחמדות בדיון זה (אם יש בהם דין מליחה בפסולין שעלו, אם קומץ פסול שעלה יכול להקטירו בלילה) ד. בדיון במה אי מקדשת, עי' תוס' לעיל יב. ד"ה יום, עי"ש בחידושי הגרי"ז, אור שמח פסוהמ"ק ג' ג', וחי' הגר"ח על הש"ס תמג'.

רש"י ותוס' ד"ה היא, עי' צאן קדשים וטהרת הקודש בבאור דבריהם, וע"ע מלבי"ם תמו"צ ויקרא ו' ב'.

הרמב"ם בפיה"מ וכן ביד החזקה פסק כרבי יהושע, ועי' בטהרת הקודש לקמן פד: שדן בכמה דברים בזה, ועי' חי' רבינו חיים הלוי פסוהמ"ק ג' יט'.

ע"ב

למעוטי קמציין שלא קידשו בכלי, עי' רש"י מה החסרון, ועי' שיטמ"ק ד"ה למיעוטי, ויסוד מחלוקתם, עי' מנחת אברהם בשם הגרי"ז.

במקדש דוד ד' א-ב הקשה מכמה דברים שמתקדשין למזבח אף שלא ניתנו בכלי, עי"ש, וע"ע שם בס"ק ד' למה המזבח עצמו לא היו כלי לקדש, וע"ע חזו"א יט' יא-יז' מה הדין בקומץ שנתקדש בטומאה, ועי' מנחת אברהם בשם הגרי"ז שתלה זאת בחקירה האם מה שלא נתקדש בכלי זהו חסרון בבירור למזבח או חסרון בקדושה.

תוד"ה למיעוטי השני, הקשו לדעת ר"ש מה המשנה באה למעט, וע"ע שיטמ"ק, טהרת הקודש ושפ"א, ועי' שיטמ"ק מה שהקשה על תי' התוס' ומה שתייצו באחרונים הנ"ל, וע"ע מנחת אברהם מה שתי' על פי יסודו של הגרי"ז שהמזבח מקדש להקטרה ולא לקדושה.

דאמר עולא וכו', עי' רש"י, וכתב המקדש דוד שמבואר מדבריו שנעשו לחמו קודם שזרק הדם, והקשה ממעילה ז: ששם פרש"י דהעלאה מועילה שזריקת הדם תועיל בהם, ועי' חזו"א יט' מח' מה שיישב, ועי' רמב"ם פסוהמ"ק ג' יב' בכס"מ שם ובמנחת אברהם, וע"ע בתוד"ה למיעוטי ובעולת שלמה שם, ובחזו"א יט' טז'.

לאהדורי פוקעין הוא דאתא, עי' מקדש דוד סי' ו' שדן אי החזרת פוקעין היו עבודה עי"ש.

ואי אתה מחזיר עיכולי קטורת, ועי' ירושלמי יומא ב' ב' מדמה קטורת שכתבה לבעלת מום ולכן אין להחזירה, ועי' מקדש דוד לד', והגרי"ז תמו"ס מא: הוציא מזה שקטורת מצוותה בהקטרה ואין דין נתעכל הבשר כמו שיש במזבח החיצון, וע"ע חזו"א מנחות כ' ג'.

תוד"ה ההוא, עי' פנים מאירות ולשם זבח.

בבאור הדרשות שבין ר"ג לר"י, עי' מלבי"ם ויקרא ו' ב' בבאור המשניות שם.

לע"נ הגר"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעח'